

Stanovisko Asociace krajů ČR k problematice EOC

**Veřejná doprava
„ON-LINE“
Praha
3. listopadu 2011**

**Ing. Jaroslav Drozd
předseda komise pro dopravu
Rady Asociace krajů ČR**

Komise rady AKČR pro dopravu

<i>Kraj</i>	<i>Jméno a funkce</i>
Jihomoravský	Mgr. Michal Hašek, hejtman
Zlínský	Ing. Jaroslav Drozd, náměstek hejtmána - předseda
Pardubický	Jan Tichý, náměstek hejtmána - místopředseda
Karlovarský	Ing. Petr Navrátil, náměstek hejtmána
Ústecký	Petr Mojžíš, zastupitel kraje
Liberecký	Martin Sepp, náměstek hejtmána
Královéhradecký	Josef Ješina, radní
Plzeňský	Jaroslav Bauer, náměstek hejtmána
Vysočina	Ing. Libor Joukl, náměstek hejtmána - místopředseda
Olomoucký	Mgr. Alois Mačák MBA, náměstek hejtmána
Moravskoslezský	Miroslav Novák, náměstek hejtmána
Jihočeský	MUDr. Martin Kuba, 1. náměstek hejtmána
Středočeský	Robin Povšík - náměstek hejtmána pro dopravu
Praha	Ing. Karel Březina, 1. náměstek primátora

Legislativa upravující problematiku dopravní obslužnosti

1. **Zákon č. 129/2000 Sb. o krajích**
v souladu s § 35, písm. g) tohoto zákona, zastupitelé kraje stanovují rozsah základní dopravní obslužnosti pro území kraje
2. **Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1370/2007/ES** ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70
3. **Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících** a o změně dalších zákonů
4. **Silniční doprava – zákon č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě**
nařízení vlády č. 493/2004 Sb., kterým se upravuje prokazatelná ztráta ve veřejné linkové dopravě a kterým se konkretizuje způsob výkonu státního odborného dozoru v silniční dopravě nad financováním dopravní obslužnosti
5. **Železniční doprava - zákon č. 266/1994 Sb., o dráhách**
vyhláška č. 241/2005 Sb., o prokazatelné ztrátě ve veřejné drážní osobní dopravě a o vymezení souběžné veřejné osobní dopravy

Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost

(zákon č. 194/2010 Sb., § 2)

- zabezpečení dopravy po všechny dny v týdnu především do škol a školských zařízení, k orgánům veřejné moci, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu.

Kompenzace

Výchozí finanční model (Vyhláška č. 296/2010 Sb.)

- Výchozím finančním modelem se rozumí model výnosů, nákladů a čistého příjmu, které mají vyplynout ze smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících
- Výchozí finanční model musí být sestaven tak, aby zahrnoval všechny předpoklady známé v době uzavření smlouvy a jejich očekávaný vývoj a aby čistý příjem nenabýval záporné hodnoty.
- Výchozí finanční model se sestavuje ve struktuře podle přílohy č. 1 k této vyhlášce v případě veřejných služeb v přepravě cestujících ve veřejné drážní dopravě a podle přílohy č. 2 k této vyhlášce v případě veřejných služeb v přepravě cestujících ve veřejné linkové dopravě.

Zákon o veřejných službách v přepravě cestujících

Tento **zákon upravuje postup státu, krajů a obcí při zajišťování dopravní obslužnosti** veřejnými službami v přepravě cestujících **veřejnou drážní osobní dopravou a veřejnou linkovou dopravou.**

Definice dopravní obslužnosti:

zabezpečení dopravy po všechny dny v týdnu především do škol a školských zařízení, k orgánům státní správy a samosprávy, k soudům, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu

OBSAH ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SLUŽBÁCH (dále ZVS):

- cíle veřejné dopravy a vymezení veřejného zájmu
- přesnější vymezení odpovědnosti státu, krajů a obcí (mj. vícestranné smlouvy)
- preference veřejné dopravy
- **dopravní plánování vč. kritérií dopravní výkonnosti a kvality**
- **výběr dopravce a uzavírání smluv ve veřejné dopravě**
- posílení **regulovaného konkurenčního prostředí, avšak zároveň udělování zakázek na delší dobu (kvůli investicím - busy 10 let, vlaky 15 let)**

Plán / Projekt dopravní obslužnosti

Zákon č. 194/2010 Sb

Plán dopravní obslužnosti území pořizují Ministerstvo dopravy a kraje

Platnost pro období nejméně 5 let a obsahuje zejména:

- a) popis zajišťovaných veřejných služeb v přepravě cestujících
- b) způsob integrace veřejné dopravy
- c) rozsah poskytované kompenzace
- d) časový harmonogram uzavírání smluv.
- e) další údaje podle rozhodnutí pořizovatele

Povinnost pořídít a schválit první plán do 31.12.2011

Projekt dopravní obslužnosti území

Platnost na dobu 1 rok a obsahuje body a) až e) pro konkrétní rok

Plán/Projekt dopravní obslužnosti

Koncepční přístup

- Stabilizovat páteřní a návaznou síť veřejné dopravy v kraji
- Prověřit efektivitu stávajících linek (spojů) a nastavit systém hodnocení
- Získat vizi rozvoje sítě dopravy (páteřní linky, přestupní terminály)

Smluvní otázky

- Poskytnout kvalitní podklady pro uzavírání smluv s dopravci
- Určit výši kompenzace a pravidla pro její pozdější úpravy
- Přenést část odpovědnosti za kvalitu služeb dopravce
- Pomocí monitoringu standardů kvality provádět účinnou kontrolu

Struktura - Plánu dopravní obslužnosti

Přepravní průzkumy a sběr provozních dat

Sestavení stabilní datové struktury, která umožní každoroční hodnocení provozních výsledků a jejich vzájemnou porovnatelnost

Prostorová a časová dostupnost služeb

Analýza úrovně zajištění dopravní obslužnosti vzhledem ke spádovosti obcí a vazbám na hlavní centra regionu (doby jízdy, cestovní vzdálenosti)

Prostorový návrh sítě veřejné dopravy

Nastavení hierarchie systému linek jako základu pro funkční integraci druhů dopravy, organizaci jízdních řádů, přestupů, typu vozidla a také srozumitelnosti sítě pro cestující.

Návrhové standardy veřejné dopravy

Zajištění rovnovážné obsluhy regionu – četnost spojů v obcích dle velikosti; požadavky na maximální časovou dostupnost dle spádovosti obce; způsob zajištění přestupních vazeb (prostorově a časově); informace pro cestující

Provozní parametry

Výpočet, případně odhad provozních parametrů (dopravní a přepravní výkon, tržby a kompenzace, standardy kvality) jako podklad pro smlouvy s dopravci

Podněty pro investiční a provozní zlepšení

Plán investic zadavatele (infrastruktura), požadavky na dopravce (vozidla, odbavovací systém), provozní a organizační úpravy

Monitoring

Kontrola dodržování smluvních ujednání, standardů kvality a celkové funkce systému

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/40/EU ze dne 7. července 2010

o rámci pro zavedení inteligentních dopravních systémů v oblasti silniční dopravy a pro rozhraní s jinými druhy dopravy

- Inteligentní dopravní systémy (ITS) jsou pokročilé aplikace, jež mají za cíl poskytovat inovativní služby týkající se různých druhů dopravy a řízení provozu a umožňují různým uživatelům lepší informovanost a poskytují bezpečnější, koordinovanější a „inteligentnější“ používání dopravních sítí
- článek 3 – **Prioritní akce** – v rámci prioritních oblastí jsou prioritními akcemi pro vypracování a použití specifikací a norem:
 - a) poskytování multimodálních informačních služeb o cestování v celé Unii;
 - b) poskytování informačních služeb o dopravním provozu v reálném čase v celé Unii.
- článek 17 – **Podávání zpráv**
 1. Členské státy předloží Komisi do 27. srpna 2011 zprávu o svých vnitrostátních činnostech a projektech týkajících se prioritních oblastí;
 2. Členské státy poskytnou Komisi do 27. srpna 2012 informace o vnitrostátních činnostech v oblasti ITS plánovaných na následující dobu pěti let.
- článek 18 – **Provádění**
 1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 27. února 2012.

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

- **Současná legislativní podpora**
- **Národní dopravní standard (NDS) elektronických systémů plateb a odbavení cestujících (EOC) a technického nosiče dat (TND)**
- **Postupné kroky k dosažení NDS**
- **Postup standardizace v České asociaci organizátorů veřejné dopravy (ČAOVD)**
- **Společný informační systém CEDIS**

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících

- **K § 7** tohoto zákona vyšlo nařízení vlády, kterým se stanoví obecné požadavky a postupy pro zajištění propojitelnosti elektronického systému plateb a odbavení cestujících (EOC)
- **Celostátní informační systém o jízdních řádech (CIS JŘ)**, do kterého v roce 2010 vedle JŘ letecké, železniční, autobusové dopravy byly začleněny všechny jízdní řády MHD
- Tato legislativní podpora je pouze výchozí základnou pro dosažení skutečné interoperability v rámci IDS i mezi nimi

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

Národní dopravní standart elektronických systémů plateb a odbavení cestujících a technických nosičů dat umožní

- **Cestujícím** pouze s jedním TND např. Bezkontaktní čipovou kartou (BČK) se odbavit ve všech IDS
- **Dopravcům** pouze s jedním vybavením EOC, odbavit cestující ve všech IDS
- **Dodavatelům EOC a TND** znát předem požadované jejich technické parametry
- **Provozovatelům IDS** nezávislost na dodavatelích EOC a TND, získat většinu statistických údajů pro optimalizaci dopravní obsluhy a objektivní podklady pro poskytování dotací dopravcům
- Významným způsobem omezit korupci v této oblasti

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

Postupné kroky nutné k dosažení NDS

- **Navrhnout a schválit NDS** (návrh základních technických parametrů EOC a TND byl již zpracován sdružením pro dopravní telematiku (SDT) a předán MD ČR, měl by sloužit všem odběratelům EOC a TND k tomu, aby byli schopni v budoucnu akceptovat NDS s minimálními technicko-ekonomickými problémy)
- **Vybudovat tzv. Centrální prvek**, sloužící k propojení krajských a městských IDS (např. Ke správě black listů, aplikací, SAM modulů, seznamů zařízení) včetně certifikační laboratoře pro ověřování parametrů datových struktur TND a zařízení systému EOC a přitom vycházet z existujících evropských zkušeností a platných technických norem ISO a tak zajišťovat dlouhodobě udržitelný rozvoj NDS

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

Postup standardizace v České asociaci organizátorů veřejné dopravy (ČAOVD)

- Příprava organizační struktury a funkce ČAOVD při tvorbě národního dopravního standardu
- Návrh obsahu standardů
- Provoz standardů
- Práce na dopravní aplikaci pro TND
 - Elektronická jízdenka
 - Dopravní „zásobník“
 - Časová jízdenka

Informační technologie a jednotné dopravní systémy

Společný informační systém CEDIS

- Sledování vozidel v reálném čase
- Informace pro cestující prostřednictvím zastávkových informačních systémů (ZIS), internetu ...
- Automatická informace pro řidiče v místech garantovaných přestupů
- Podpora dispečerského řízení pro dopravce
- Kontrola provedených výkonů pro objednatele

Děkuji za pozornost

jaroslav.drozd@kr-zlinsky.cz